

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU.—S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI.—ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

CHICAGO, ILL., SREDA, 13. AVGUSTA — WEDNESDAY, AUGUST 13, 1930

LETNIK XXXIX.

THE OLDEST
AND MOST
POPULAR
SLOVENIAN
NEWSPAPER
IN UNITED
STATES OF
AMERICA.

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (No.) 157.

Premogarsko mesto napadeno-Nemci izpodrivajo Anglijo

NEZNANO LETALO PRILETELO NAD MESTO PROVIDENCE IN METALO NANJ BOMBE. — NAPAD BIL NAMENJEN DELAVCEM, KI SO ŠLI NA DELO. — VLADA ODREDILA PREISKAVO. — DOMNEVAJO, DA JE LETALO PRIŠLO IZ ILLINOISA.

Providence, Ky. — Nepopolno razburjenje se je pretekli ponedeljek jutraj polastilo prebivalstva tega mesta, ko so iz nekega v zraku krožečega aeroplana pričele nanj nepričakovano deževati bombe.

V letalu, ki je priletelo iz ameriškega Illinoisa, sta sedela dva moška. Pobarvano je bilo s pomarančasto barvo in je po izjavi očividcev nosilo vladno licenco št. 5088. Prikazalo se je okrog 6. zjutraj, ob času, ko gredo premogarji na delo. Sprva je letelo v višini kakih 2000 čevljev, in se je spuščalo nižje, ko se je približevalo mestu. Prva bomba je padla iz njega v bližini mesta Clay, nekoliko milj severno od tukaj. Nato je letalo vzelo smer proti Providence in izpustilo nadaljnje dve bombi, ki sta padli na odprto polje in njih eksplozija ni povzročila drugega, kakor stebre kamele in prahu. Letalo je potem okrožilo mesto in vrlo naslednjo bombo v bližini vhoda v Rockman rudnik, ki pa ni eksplodirala. Pet nadaljnjih bomb je padlo v bližini rudnikov Meador, Young in Holte; eksplodirali pa ste samo dve.

Razumljivo je, da je detonacija eksplozij, ki se je slišala milje daleč, spravila mestno prebivalstvo, ki obstoji večinoma iz rudarjev in njih družin, v pravo paniko. Točnega vzroka za napad niso še do zdaj ugotovili in še manj, kdo je napad odredil in kdo izvršil. Trgovski departement v Washingtonu je sicer takoj, ko je bil obveščen o zločinu, odredil preiskavo, a, kakor se je neki gladni uardnik sam izrazil, bo skrajno težavno storilce zasledovati, kajti z gotovostjo se lahko domneva, da je pilot letel s ponarejeno licenčno številko. Očividno je bilo, da so bile bombe namenjene delavcem, ki so šli zjutraj na delo.

KAZNJENCI REŠILI POLICIJSKEGA NAČELNIKA

Ossining, N. Y. — Zločinci in policija — dva svetova, ki sta stalno v medsebojnih sovražnih odnosih. In vendar si niso storje kaznjence pomislili, da tvegajo svoje življenje, da rešijo štiri potapljače se osebe. Prizor se je odigral pred drž. kaznilnico Sing Sing, kjer so se nahajali na dvorščici, nad 2000 po številu, so opazili, da se je pred njih očmi na morju prevrnil neki čoln, v katerem so se vozile štiri osebe. Takoj so se prostovoljno priglasili štirje jetniki, da pomagajo ponesrečencem. Stražniki so jim proti obljubi, da se bodo vrnili nazaj, odprli vrata. Tem štirim junakom se je po velikem naporu posrečilo rešiti celo družbo in so se v rešeni tudi vrnili nazaj na jetniško dvorščico. Eden rešenih je bil J. D. Rossa, policijski načelnik na neki železniški liniji.

NEMŠKA TRGOVINA V INDIJI

Dočim Indija izvaja bojkot angleškemu blagu, je pustila vstop nemški industriji. — 200 nemških trgovcev se je že usidralo v Indiji.

Bombay, Indija. — Nemška industrija je prav spretno izrabila Angliji sovražno mišljenje indijskih domačinov. — Dočim Indiji dosledno izvaja bojkot, ki so ga proglasili nad blagom, uvoženim iz Anglije, so Nemci na drugi strani vkorakali v Indijo ter ji ponudili svoje blago, in sicer z velikim uspehom. Dasi je ta napad nemške industrije in trgovine le še v povojih, vendar je z njim ogrožen britanski preštiti na indijskem trgu.

Nemci se niso v Indijo podali na slepo srečo. Predno so podvzeli ta riskirani korak, so si zagurali pomoč domačinov in zvezali so se z indijskim kapitalom. Nasprotno pa so Indiji sprejeli Nemce le z ozirom na to, da bodo z njih denarjem lahko ustanovili svojo lastno domačo industrijo. Tako boste obe stranki deležni dobička na račun tretje stranke — angleške industrije, ki ji na ta način preti pogin v Indiji.

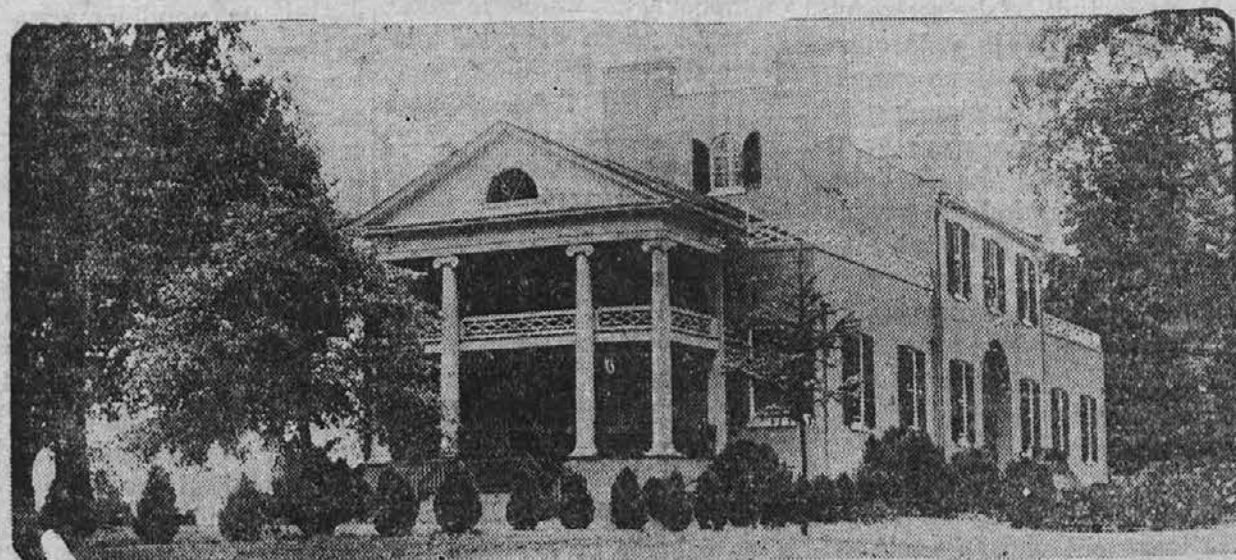
Amerika gleda na to nemško invazijo s popolnoma neinteresiranim očesom, kajti ona ne more pri tem takorekoč ničesar izgubiti. Trgovine z Indijo je imela itak dozdaj samo en odstotek od vsega svojega v inozemstvo izvozenega blaga in bi se ji ne poznalo dosti, ako izgubi še ta odstotek.

Do zdaj se je že 200 nemških industrijskih družb usidralo v Indiji in njih trgovina s to deželo bolj in bolj prospera.

POSKUSILA SAMOUMOR IN ZASTRUPILA DVE DRUGI OSEBI

Chicago, Ill. — Neka 19letna deklica je stopila pretekli nedeljo v točilnico mehkih pijskih na 3143 Logan Blvd. in naročila kozarec sode. Od pijske pa je vzela le par požirkov in je takoj nato zapustila lokal. Obe lastnici lokala, začudeni, da je deklica pustila pijsko, sta jo pokusili, a sta jo našli v popolnem redu. Komaj pa je poteklo par minut, ste obe začutili bolečine. — Poklicani zdravnik je ugotovil strup, ki ga je deklica vsipala v sodo, dal zdravila obema lastnicama in nato odredil, da poiščejo deklico. Našli so jo nezvestno v Logan parku in jo odpeljali v bolnico. Svoje ime je navedla kot Agnes Orlikowski, 2532 No. Mozart St., ni pa hotela izdati vzroka za poizkušeni samoumor. Stanje je kritično.

BOGATAŠI KUPUJEJO PALAČE

Zakladniški tajnik, A. W. Mellon, je bil že v zadregi, kako darilo naj pokloni svoji hčeri, Mrs. D. K. Estes Bruce. Končno je prišel na pravo idejo in ji kupil v Virginiji zgodovinsko palačo, takozvano "Oak Hill", ki je stara nad 100 let. Peti predsednik Zedinjenih držav, James Monroe, je bil eden prvih stanovalcev v njej.

PRIPRAVA ZA VOJNO PROTI SOVJETOM

Ruski emigranti se pripravljajo, da vržejo sovjetski režim v Rusiji.

Pariz, Francija. — Najbolj zagrizeni sovražniki sovetov so ruski izseljenci, ki so vsled novega režima morali zapustiti domovino. Podvzeli so s svojimi četami v prvih letih boljševizma že več bojnih pohodov proti sovetom, iz katerih nam je najbolj znano ime generala Wrangla. S čemer niso tedaj uspeli, za to upajo, da je zdaj zopet pripraven čas začet. Po njih izjavah lahko postavijo armado 140.000 mož na noge. Potrebujemo le še denarja za opremo te armade, in ga tudi z gotovostjo upajo zbrati. Kakor so po članih svoje volunrske službe obveščeni, vlada med vojaštvom sovjetske armade velika nezadovoljnost. Vojaštvo namreč obstoji večinoma iz kmetov, ti pa so strastni nasprotniki sovjetskega režima. — Za vpad v rusko ozemlje so določili severno Mandžurijo.

OBISK EVROPSKIH ZDRAVNIKOV

Chicago, Ill. — Na svojem znanstvenem potovanju preko Zedinjenih držav se je v nedeljo mudila v Chicagi skupina enajstih odličnih evropskih zdravnikov iz Nemčije, Avstrije in v Čehoslovaške. Nad vse pohvalno so se izrazili o Chicagi in izjavili, da se po pravici imenuje zdravniško središče sveta. V njej se namreč nahajajo štiri odlične medicinske šole poleg mnogobrojnih izvrstno opremljenih bolnic, kar nudi izredno priliko za znanstvena zdravniška raziskovanja.

AVTOMOBIL MORI DALJE

Chicago, Ill. — Kakor po vseh večjih mestih, tudi tukaj stalno raste število smrtnih nesreč, povzročenih po avtomobilskih nezgodah. V nedeljo je bilo ubitih v čikaškem Cook okraju šest oseb in je s tem število ubitih žrtev naraslo na 595, računano od 1. januarja.

KRIŽEM SVETA VOJNA ZNOVA VZPLAMTELA

Bukaresta, Rumunija. — Spravna pogajanja med kraljem Karlom in njegovo ženo niso dosegla zadovoljivega uspeha. Tako je Karl odredil, da se bo vršilo njegovo kronanje v septembru brez njegove žene Helene.

Friedrichshafen, Nemčija. — V nedeljo, na dan, ko je cela Nemčija praznovala 11. obletnico svoje republikanske ustave, se je zrakoplov "Graf Zeppelin" dvignil v zrak in nastopil svoj stoti polet.

Terre Haute, Ind. — V tukajšnji bližini sta v zraku trčila skupaj dva aeroplana. Eden izmed pilotov je bil ubit in eden nevarno ranjen.

New York, N. Y. — Kakor poroča sovjetska komercialna agencija za Ameriko, Amtorg Trading Corporation, je Rusija kupila v Ameriki v zadnjih dveh mesecih poljedelskega orodja in traktorjev za 40 in pol milijona dolarjev.

Washington, D. C. — Delovanja za svetovni mir se je resno poprijela organizacija ženske mednarodne lige. Med svojimi članicami nabirajo podpise, na podlagi katerih bodo zahtevale splošno in popolno razorožitev.

SUROVI POBALIN

Chicago, Ill. — 23letni Jos. Glincek, 2158 W. 18th St., je zaradi svojih divjaških činov že sedel za zameženi okni, a spametoval se še ni. Preteklo nedeljo je v avtomobilu drvel po cestah v svoji sosesčini in slepo oddajal strele iz samokresa na mirne pešce. K sreči ni zadel nikogar. Streljal je v neko gručo na 20. in Lincoln cesti in na neko drugo skupino na 21. in Leavitt cesti. Tudi policisti so za divjakom oddali več strelcov; njegov avto so pozneje našli zapuščen, 15krat prevrtan od krogel.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Sovražnosti na severni kitajski fronti se znova otvorile.

Sangaj, Kitajska. — Kakor znano, mora nacionalistična kitajska vlada razdeliti svoje čete na dva dela in jih odposlajati na dve različni bojišči. Dočim se ima na severu boriti s četami uporniških generalov, ji na jugu delajo skrajno preglavico divje komunistične tolpe. Zadnji čas je vlada koncentrirala vso svojo moč, ki jo je mogla pogrešati, proti komunistom in je med tem vladal na severu mir. Kakor pa prihajajo zadnja poročila, so se preteklo nedeljo zopet obnovile ljute sovražnosti med uporniškinimi in vladnimi četami. Iz poročil pa se ne more ugotoviti, kak je uspeh teh bitk, kajti obe stranki trdite, da zmagujete.

UMOR ZA TRI CENTE

Chicago, Ill. — Ko se je v nedeljo zvečer vračal 40letni D. Chalko na svoje stanovanje, sta ga napadla dva nigrina in mu vzela denar, ki ga je imel pri sebi — tri cente. O napadu je Chalko povedal svojemu bratrancu, pri katerem je živel, J. Stasnicku, 130 Swan St. Ta, razjarjen nad predrznostjo banditov, se je kljub svarilu svojega sina podal na lov za njimi. Pridružil se mu je nato še sin in prej napadeni Chalko. Oba bandita so v resnici našli, a drago so plačali svoje srečanje z njimi. Nigra sta namreč potegnili samokrese in Stasnicka do smrti ustrelila, sina pa dvakrat ranila v levo nogo, ter nato ušla.

PARNIK SE POTOPIL

St. John's, N. F. — V gosti megli v nedeljo zjutraj se je ponesrečil parnik Caribou, ki je tvoril zvezo med Novo Fundlandijo in kanadskimi železnicami. Ob času nesreče se je nahajalo na njem 65 potnikov in 45 oseb moštva. Po zalogi moštva, ki je ohranilo popolnoma mirno kri, ni se pojavila nikaka panika ter se je celo družba 110 oseb rešila.

Iz Jugoslavije.

ZLOGLASNI ROPAR IN VLOMILEC SKOČIL Z VLAKA IN POBEGNIL. — MOST MED JUGOSLAVIJO IN RUMUNJO. — RUJAVE KOBILICE V MIRENSKI DOLINI. — SMRTNA KOSA. — DRUGE VESTI.

Drzen beg roparja.

Ljubljanski orožniki so eskortirali iz Ljubljane v Maribor štiri težke zločince. Med njimi se je nahajal tudi 28letni ropar in vlomilec Josip Petrič, doma iz St. Jurja pri Grosupljem. — Pred aretacijo se je Petrič skrival po raznih krajih Slovenije. Kradel in ropal je s svojimi tovariši po Gorenjskem, Dolenjskem, Notranjskem. Nazadnje so ga prijeli orožniki lansko leto novembra meseca v Podnartu, ko je ravno bil na svojem poslu. Petrič jim je seveda ušel in so ga le z velikim trudom ulovili in prignali v Ljubljano. Obsojen je bil na pet let ječe in po prestani kazni na prisilno delo. Ko so ga zadnji mesec prepeljali s tovariši iz Ljubljane v Maribor, je pri predoru Črešnjevca neopaženo skočil skozi okno. Našli so ga železniški uslužbenci nezvestnega in ga naložili na prvi došli vlak. Petrič se je na vlaku kmalu zavedel in jo zopet popihal. Zaradi raznih zločinov je bil že nad 10 let zaprt.

Novi most.

Belgrad, 22. julija. — Mešana rumunsko-jugoslovanska komisija, ki je izdelovala načrt in proračun za zgraditev dunavskega mosta pri Brzi Palanki, je svoje delo dovršila. Stroški bodo razdeljeni na obe državi po polovici. Rumunska in jugoslovanska vlada sta odobrili predložena poročila ter tudi parafirali sporazum. Most bodo pričeli graditi že v jeseni.

Rujave kobilice ogražajo mirenno dolino.

Pišejo iz Mirne na Dolenjskem: Različna golazen, ki uničuje poljske pridelke, tudi naši občini ne bo prizanesla. Pri vasi Stan v občini Mirna so se pojavile rujave kobilice v taki množini, da resno ogražajo polje in košenino. Kamor se vsedejo, uničijo dobesedno vse, tako, da so kmetje omejenih vasi v resnih skrbih za prehrano svin in goveje živine.

Smrtna kosa.

V Mariboru je umrl Jožef Harrich, revident državnih železnic v pok., star 65 let. — V Ljubljani je umrla Marija Djapič iz Device Marije v Polju. — V Mariboru je umrl Franc Köbl, upokojeni strojevodja drž. železnic. — V Trzinu je umrla Marija Fortuna, roj. Dular. — V Ljubljani je umrla Jera Grčar, mestna uboga, stara 80 let.

Nesreča v Cerknici.

Družino posestnika Miveca Matevža je zadel težka nesreča. Medtem ko so bili starši na polju in je stara mati pripravljala kuho za prešiče, je prilezla 11-mesečna hči Marija

do lonca z vrelo kuho ter si ga razlila po telesu. Težko opečenega otroka so odpeljali takoj v bolnico.

Nevarnost s plinom.

Šolski sluga meščanske šole v Celju je začutil, da neke uha je začet. Stopil je v klet, da bi se prepričal, odkod uha. Odprl je vrata sosedne pralnice, ki je bila tako polna plina, da se je skoraj onesvestil in se komaj povlekel do stanovanja, kjer je moral rabiti zdravniško pomoč.

Požar.

Požar je izbruhnil v Remšniku ter zajel stanovanjsko poslopje posestnika in gostilničarja Jurija Gröglja. K sreči je uspelo omejiti požar tako, da niso plameni objeli tudi gospodarsko poslopje in župnišče, ki se nahaja tamkaj v bližini.

Nesreča pri streljanju.

Posestnik Jakob Šturbej v Olimpu pri Podčetrtku je možil svojo hčerko. Da bi ta dohodek slovesneje proslavil, je streljal z mošnjarem. Naenkrat se komaj nabiti možnar razpočil in Šturbeju odtrga levo roko v zapestju.

Dobra misel.

V Rušah mislijo kmalu blagosloviti nove zvonove. Nekdo je rekel, da bi naj gostilničarji, ki bodo ob tej priliki največ zaslužili, sami kupili en zvon. Dobra misel, samo ako se bo uresničila.

Sedem metrov globoko je padel

pri popravljanju dimnika na vinarski in sadjarski šoli 60letni zidar Karl Novak iz Podbrežja ter pri padcu zadobil težke notranje poškodbe. Rešilni oddelek je ponesrečenca prepeljal v bolnišnico.

Napredek.

Gospodarski odsek v Koroski Beli je dal zgraditi hišico, v katero bodo spravili čistilnico za žito in druge poljske stroje, katere rabijo kmetovalci skupno.

Velik požar.

Na Kočevskem se letos vrste nesreča za nesrečo. Te dni je gorela žaga novomeškega lesnega trgovca Frana Krumpa. Goreti je začelo v skladišču. Vnela se je tudi parna žaga. Zaradi prehuhe vročine gasilci niso mogli rešiti nič, kakor da so branili, da se niso užgale druge hiše in cerkev v bližini. Zgorelo je za 80 vagonov lesa.

Nezgoda.

Pri Šikolah je padla s kolesa 21letna Marta Faleš, soproga ekonoma. Pri padcu si je zlomila desno nogo. Ponesrečenko so prepeljali v mariborsko splošno bolnico.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izhaja in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after-holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kodaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Svobodomiselno gibanje

I.

Na razpolago nam je le nekaj podatkov iz Evrope. Organizacija obsega petnajst narodnih oddelkov. Ne gre ravno za kake številke. Kakor pri nas katoličani šteje le tisti, ki ima vsaj resno voljo, da živi tudi po katoliških načelih in se skuša po njih ravhati, tako je tudi med svobodomiselnimi in prav povsod. Ako toraj rečemo, da je kakih 11 milijonov svobodomiselnikov, se moramo ozreti le na številke, kakršne podaja organizacija tega gibanja. Morda je to število previsoko, morda tudi prenizko. Mnogi bodo pri organizaciji pač le po imenu, drugi pa zopet ne bodo izrecno organizirani, dasi so svobodomiselci skoziškoski.

Za presojanje gibanja pa morajo služiti v prvi vrsti številke, in iz tega razloga jih navaja vsaka organizacija, toraj tudi organizacija svobodomiselnikov.

Oficielno glasilce atisteov kar bolje označuje to gibanje in rabijo to označbo svobodomiselni ofiicelni krogi sami, samo konstatira, da bi številke kazale na neki zastanek v gibanju vsaj izven nekdanje Rusije, in bi bili upi uprli večino na ruske ateiste, kjer se gibanje tudi podpira s potrebnimi denarnimi sredstvi. Ta opomba je vrlo značilna za presojanje notranje vrednosti vsega gibanja.

Izven Rusije obsega gibanje kroge, ki se ravno ne pristejajo ateistom a so ofiicelno označeni kot ljudje brez vsake veroizpovedi. Tako nanesejo razmere, ko je po sedanjih dolebah v mnogih slučajih treba, da se kdo izrecno izjavi, kam, ali sploh kam, namreč h kakim veroizpovedim pripada. Vsi, kateri izjavijo, da ne pripadajo nikamor, se pristejejo ateistom ali svobodomiselnim, ni pa s tem rečeno, da pripadajo tudi obstoječi organizaciji svobodomiselnikov. Zato so številke nezanesljive za faktične razmere, in se morajo nanašati le na organizacijo.

Sedi se, da vsako leto v velikih mestih v Evropi ostaja na tisoče in tisoče otrok brez krsta, toraj so pogani v vsem obsegu, ker njih starši se ne brigajo za nobeno cerkev, dasi morda stanujejo prav v senci kakega cerkvenega stolpa.

Propaganda raznih svobodomiselnih zvez je naperjena neprestano potom govorov, predavanj, knjig, letakov, predstavn na tiste kroge, ki sicer se niso v svobodomiselnem taboru, pa so postali mlačni in nebržni v izpolnjevanju verskega tudejstovanja.

V Avstriji so se ateisti vrgli na starše, ko zapisujejo svoje otroke v šolo.

V šolah je verski pouk, ampak starši se lahko izjavijo, da ne želijo pouka za svoje otroke. Samo na Dunaju je bilo tako do 8000 otrok prej katoliških staršev oropanih katoliškega verouka po prizadevanju socialističnega šolskega sveta. Staršem in otrokom pa se je trosil posek v oči, ko so ateisti po svoji zvezi otroke poučevali v posebnih kurzih o "znanju moralnega življenja". Boga se v teh kurzih niti ne sme omeniti. Kdor ve, kakšna je morala brez podlage, bo znal oceniti škodo za deca.

Propaganda pa je raztegnjena enako tudi na širše mase, katere se skuša odtujiti cerkvi. Pri tem prizadevanju se skli-

čujejo na — možgane, prav tako, kakor naši slovenski svobodomiselci v Ameriki. "Vera žali zdrav razum, zdrave možgane . . ." tako ponaolvajo. "Cerkev se drži nauk, ki so bili po vedi in znanosti ovrženi . . ." zatrjujejo. Dalje se kažejo ogorčene na cerkev, ker se ustavlja porodni kontrola, in imenujejo cerkev nemoralno, ne morda kontrolo, in nemoralna je cerkev, pravijo, ker uči, da je zakon nerazdružljiv.

Razvidno je, da je najmočnejše orožje svobodomiselnikov — fraza. Trdijo nekaj, kar ne more vzdržati kriterija strogega umskega in znanstvenega presojanja, ampak mase lahko takemu frazerstvu podležejo, ker jim fraza prija (ločitev zakona, kontrola, vestna obveznost verskih dolžnosti) in svobodomiselstvo je že od nekdaj zidalo na človeške strasti.

KAKO GRE Z NAŠO AKCIJO Iz Waukegana, Ill.

Ker je letos izvenredna moda, da se tudi šolske sestre pogostokrat oglašajo v časopisu, zato dragi čitatelj ne zameri, ako si našel še en članek pisan od dveh duhovnih hčerk Sv. Očeta Frančiška, ki sta dobra dva tedna korakali po senčnih Waukeganskih cestah ali — bolje rečeno — drevoredih. Mislim da je že vsakemu dobro poznana svrha našega potovanja. Zato se hočeva samo z nekoliko bornimi besedami iskreno zahvaliti dragim Waukeganskim Slovincem, Hrvatim in Slovkom, ki so se skazali res velikodušni in zelo prijazni. Povsod so naju sprejemali z veliko gostoljubnostjo v svoja snažna in lepo urejena bivališča, ter vsak po možnosti prožil svojo pomoč.

Za to gre seveda v prvi vrsti najlepša hvala njihovemu pred. g. župniku Rev. M. J. Butalu, ki so v cerkvi prav tople priporočili našo zadevo. Nebeški Vinogradnik naj rosi svoj sv. blagoslov na nesebičnega in požrtvovalnega dušnega pastirja kot tudi na celi njihov ovinjak.

Hvaležnost nama narekuje, da javno rečeva srčen "Bog plačaj" tudi pobožni, povsodi dobropoznan in priljubljeni Mrs. Ivani Kirn, v kateri sva našli zares materinsko rahločutno srce, ki je zrla v nama le Bogu posvečeni duši in zato se z veliko ljubeznijo žrtvovalo celih sedemnajst dni — čas najinega bivanja pri njej. Stregla je nama tako prijazno in materinsko, da bo nama ostala ona in njeni radodarni sorodniki neizbrisljivi v spominu.

Rade bi še našli imena nekaterih drugih plemenitih src — toda vem, da nekaterim skromnim dušam ne bi bilo to povolji, držeci se pravila, "Da leviča naj ne ve, kaj dela in da desnica." Toda njihova dobra dela bodo zapisana v knjigi njihovega življenja in ostala bodo zabilježena tudi v zgodovini našega samostana. In ko bode že krila hladna zemlja mene in tebe, dragi čitatelj, in ko bode zelena travnata odeja prepregala naše gomile, se še

bodo razlegali v Lemontski samostanski kapelici vroči slavospevi ter se dvigali do prestola Vsemogočnega, kateri je rekel, da kar storimo dobrega bližnjemu storimo Njemu samemu.

Šolske sestre.

SHEBOYGANČANI VSI NA PIKNIK

Sheboygan, Wis.

Vsem rojakom in članstvu društva "Ilirija" se naznanja, da priredimo svoj letni piknik dne 17. avgusta, na Sheboygan Air Port, zapadno na Union Ave.

Vsem rojakom je zajamčena dobra postrežba, za žejne in lačne želenice bo najboljša postreženo.

Ce katerega veseli pogledat z zraka mesto Sheboygan se ga bo tudi lahko jako poceni nagledal.

In tudi srečna številka bo dobila lepo wrist watch, vredno \$25. Zatoj rojaki in člani tega društva ne pozabite te prilike. Pridite vsi na piknik 17. avgusta.

Vljudo Vas vabi

Odbor.

POZOR SLOVENCIM IN SLOVENKAM V KITZVILL-U IN HIBBING, MINN.

Tem potom se vljudo vabi vse Slovence in Slovenke v mestu Kitzville in Hibbing, Minnesoti, da se vsi udeležijo javnega shoda v nedeljo dne 17. avgusta ob 2. uri popoldne v novi hiši J. Musicha v Kitzvillu, Minn. Namen tega shoda je, da se vsi skupaj posvetujemo, ali bi bilo umestno in koristno za nas Slovence, ako bi si ustanovili izobraževalni klub in ga pridružili Ameriški Jugoslovanski Zvezi v Minnesoti. Potom kluba bi tudi lahko veliko koristnega storili za naš narod v naši naselbini, kajti zbrali bi se večkrat skupaj in razmotrivali razne probleme ki nastanejo od časa do časa v naši naselbini ter v našem okraju in državi vobče. Tak klub bi moral biti v vsaki slovenski naselbini v Ameriki.

Zatoj mi apeliramo na Vas rojaki in rojakinje, da se odzovete našemu povabilu. Vsak rojak bi moral seboj pri-

peljati svojo ženo in odradile otroke, kajti brez žensk danes ni nikakega uspeha na svetu.

Našemu povabilu se je tudi odzval naš obče znani rojak, in glavni tajnik Ameriške Jugoslovanske Zveze v Minnesoti, John Movern iz Dulutha, Minn., ki nam bo brez dvoma kaj zanimivega povedal.

Torej na svidenje v nedeljo dne 17. avgusta 1930.

Pripravljalni Odbor.

DELAVSKE RAZMERE IN DRUGO IZ CLEVELANDA

Cleveland, Ohio.

Primarne volitve so sedaj pred durmi. Kandidatov je nominiranih precejšnje število. Nič se pa še ne ve, kateri bodo izvoljeni.

Z delom gre tukaj prav slabo. Da se pa boljše izrazim naj rečem, da popolnoma za nič. Saj nas je veliko število, ki smo brez dela po 8 ali 10 mesecev. Nekateri pa še delj. Časa imamo torej veliko na razpolago, da se marsikaj lahko pomenimo o usodi delavca in o naši "Svobodi", ki nam jo naša slavna gospoda obeča, da jo bomo uživali, kadar bomo nam rešili. Sedaj je narod menda rešen, ko nas je preko 4 milijone, ali 21 odstotkov brez dela in seveda tudi brez jela. Ker sem tudi jaz eden izmed tistih, naj mi bo dovoljeno opisati mojo lastno žalostno izkušnjo.

Kakor veliko drugih Slovencev sem tudi jaz ameriški državljan in sem se z drugimi vred udeležil zadnje svetovne vojne. Kljub temu mi pa ameriški valpeti, ali delodajaleci ne dajo dela že 11 mesecev, to se pravi, od dne 23. oktobra leta 1929. Čitatelj, dobro veste, kaj nam so ob raznih prilikah obljubljali, ko so rabili naše pomoči in kaj imamo? . . . Ali je to svoboda? . . . Kruha stradam in brez dela živimo. Pravijo, da je Bog ustvaril svet dovolj velik za vse, pa tega skoro ne morem verjeti, ker kamor prideš, kamor se obrneš, povsod si odveč in drugim napoti. Toraj, naj sedaj tista slavna gospoda pride na dan in kaj pomaga revežem, da lakote ne pomrejo. — Tako življenje i nam ubogi trpini, pa naj bo izvoljen eden ali drugi, Peter ali Pavel, jaz ne vidim nikake razlike. Kje je tista svoboda, ki so nam jo obljubljali pred par leti? Žal, da je bilo med tistimi kričaji tudi nekaj slovenske gospode udeležene. Vse to nam dovolj očitno kaže, da "biznes je biznes" in seveda, "klobase so pa klobase", pa naj se kdo še tako repenči in še tako gladko in hinavsko govori. Jaz sem prepričan, in priznati boste, da so vse obljube in vse sladke govornice, samo zaradi "biznesa", ne pa v pomoč delavcu. Kakor se godi nam delavcem, tako se godi tudi malim trgovcem. Ker ako ni dela ni denarja in pri tem

gre tudi kupčija dol, da smo vsi skupaj siromaki.

Čudno je, da je kljub vsemu temu raznih izletov in piknikov vse več kot preveč, tako, da eden drugemu odzamejo in eden drugemu pomagajo prazniti, namesto polniti blagajne, ko morda še za pokritje stroškov ne napravijo. Kakor vsi drugi, so tudi naše sestre, ali sosede "Katarine" priredile piknik v nedeljo dne 3. avgusta. Kakor sem že omenil, je včasih teh prireditev preveč, tako tudi sedaj ni bilo posebnih udeležbe. Ker so pa "Katarinke" precej aktivne in pridne delavke, so vendar precej dobro napravile. Na pikniku je bilo še prav prijetno. Može smo se prav po svoje zabavali s ta velikim in s ta malim. Vlele Katarinke, so po večini presale vse ta suhe in vse ta debele. Še nekaj povem, da imamo tudi slogo, pa še kakšno, le poslušajte. Tukaj imamo 4 društva, ki spadajo h ZSZ. Za enega ne rečem nič, ker je sama mladina in torej še ne poznamo dovolj vsega članstva. Pač pa sem od dveh ostalih društev videl samo dva in oba sta bila od našega društva in eden izmed njiju, sem bil jaz. Drugega društva pa sploh nisem videl, da bi bil kdo tam. Zabava je bila še precej prijetna. Tako so plesali, da so mi skoro lasje po koncu šli. Žal, da jih nimam posebno veliko, že od takrat, ko smo pihu barvali.

Kako pa kaj napredek naših Clevelandskih društev? Naše društvo je izmed starih, ki spadajo v področje naše slavne ZSZ, eno najstarejše in sedaj stoji vedno na istem mestu. Dva druga društva sta nas že prekosila. Moramo jim priznati, da so na boljše podlagi, kakor mi. Cenjeni člani in sorojci našega društva. Kot večletni član društva, bi apeliral na vas, da se kar največ močnega zavzamete in da se vsi skupaj bolj zanimamo za naše društvo in s tem pokažimo, da nam je veliko za društveni napredek. Radi tega vas v prvi vrsti prosim, da se po možnosti bolj udeležujete sej. Če že ne na vsako sejo, pridite vsaj skupaj vsaj kakor naša pravila zahtevajo, to je vsaj 4 krat na leto. Pa tudi skrbite, da boste bolj redno zakladali našega tajnika s prispevki ali plačevali redno svoj mesečni asesment. Njemu je težko hoditi po stanovanjih radi tega. Ako pa katerega izključite se pa med ljudstvom sliši kaka grenka govornica radi tega. Torej dragi, bratje in sestre, delajmo roko v roki in bodimo kolikor nam je največ močnega legalni in aktivni za naše društvo in za našo slavno Zapadno Slovansko Zvezo. Pozdrav vsem skupaj. Želim vam mnogo napredka in veliko uspeha pri društvenem delovanju.

Skoro bi bil pozabil omeniti, da je naš brat predsednik bolan že par mesecev. V imenu

Stara omara. — Gospod Majer je kupil staro gotično omaro. Vse je bilo pristno, samo nekateri mali deli so bili izpolnjeni. Gospod Majer pa ni mogel najti. Poklical je za to izvedenca. Ta si je omaro temeljito ogledal in vedno majal z glavo. Končno vpraša Majer:

— No, gospod profesor, kaj je na omari novega in kaj starega?

— Veste kaj, pravi profesor stara . . . stara je samo luknja pri ključavnici.

Velika žega. — Nekdo pravi, kako so potovanja skozi puščavo: Bilo je strašno. Večkrat smo bili po pet dni brez vode.

— Kako pa ste si vsaj za solze lo gasili žejo?

— Jokal sem se in solze so mi šle iz oči.

Prebrisani. — Kaj bi nam bilo?

— Prosim kos mila, ki pa zelo diši po parfemu.

— Zakaj pa ravno tako malo?

— Zato, da bo mamica, ki jo koj vedela, da sem se res utrudil.

celega društva mu želimo skoraj okrevati, ker je zelo slaven pri društvu in ga pogosto slišimo. "Bad luck" Frank, zdrav vsem skupaj. Za Cleveland št. 23, ZSZ.

Joseph Turšič

IZ STARE DOMOVINE

Šenčur pri Kranju, Jugoslavija. Ležim neprestano že 9 let v postelji, sam si ne morem pomagati. Zena me neprestano pitati in obračati v posteljo, validska podpora mi je bila stavljena s 1. oktobrom lanskega leta. Sem brez vseh zdravstev in premoženja, odveč samo od milosti dobrih ljudi. Zato vljudo prosim rojake, naj mi priskočijo na pomoč. Za vsak tudi najmanjši dar bom iz srca hvaležen. Podpora mi je ustavljena zato, ker sem ranjen, imam tako revmatizem, da se že 9 let ne morem premakniti v postelji.

Za Cirila Kordež, žena mrla.

Župni urad pri sv. Juriju pri Kranju potrjuje resničnost tega sporočila s podpisom in pečatom. Ako ktero usmiljeno osebo misli kaj darovati, naj pošlje na sledeči naslov:

Župni urad
Sv. Jurij pri Kranju, Jugoslavija

Kdor se brani časopisa, brani znanja in to v lasti škodo.

STALIN, SAMODRŽEC SEDANJE RUSIJE

(Dalje.)

A bombni razpoki in besno streljanje so povzročili nepopisno zmedo. Sredi obljudene trga je obležalo do 50 mrtvih in ranjenih ljudi. Blagajnikov voz se je razletel v trske, oba konja je raztrgalo na kose in vsa okna so se raztresla cel kilometer naokrog. Napadaleci so ugrabili ves denar (ki so mu sledili že od Petrograda) in srečno odnesli pete. To pot jim je izkupiček dobro zalagal, čeprav so našli na nepriklip pri vnovčenju po banki — kakor vedno — zabeleženih bankovcev v Parizu, takratnem Leninovem glaynem stanu, in drugod. Za strankino moralo je značilen vmesni dogodek z neko damo, uradnikovo ženo. Jeseni je potovala z

ročal plen Leninovi blaginji, dočim so včasih podlegli izkušnjavi marsikateri njegovi sodrugi.

Burno Stalinovo predvojno življenje se je zaključilo s tem, da so ga kavkaški socialni demokraci izključili iz stranke: niso se strinjali z njegovimi načeli. Po razkolu ruske socialne stranke leta 1904 je sledil Stalinu. Kmalu je zapustil Kavkaz, kjer levičarski nauki niso našli veliko odmeva. Dolga leta je nadaljeval rovarsko delovanje križem Rusije. Šestkrat je romal med 1903—1913 v pregnanstvo, a od tam je vedno kmalu pobegnil. Oblasti so ga smatrale za navadnega propagandista. Če bi kdaj zaslužitve njegovo pravo udeleževanje, bi mu odnele drugično kaznen in bi bil davno sklenil svoje življenje. Tudi med drugim prevratom nahajamo Stalina v (zadnjem, šestem) pregnanstvu v Vzhod-

ni Sibiriji. Po prevratu je odšel v Petrograd in se je kot Leninov najbližji zaupnik takoj lotil odgovornega organizacijskega posla. Pripravil je oktoberški padec Kerenskega, dasi ni šlil v ospredje. Trocki je "reševal revolucijo" v Brestu Litovskem in med meščansko vojno. Čičerin je presenetil z novimi finančnimi nazori Evropa v Genovi. Stalin je ostal v Petrogradu in potem v Moskvi kot vodja dokaj brezpomembnega, pozneje ukinjenega komisarijata za narodne zadeve in se je naposled zasil kot glavni tajnik komunistične stranke. Ni mu bilo za ugled in naslove. Zato pa je obvladoval kakor nihče drugi komunistične vrste in se mu je to pozneje bogato poplačalo pri boju za najvišjo oblast. Ni treba misliti, da je prišel Stalin h krmilu radi svoje priljubljenosti. Nasprotno, vedno je imel malo prijateljev, saj ka-

žejo skoraj vse njegove slike zelo mrk obraz. Menda vsi osebnosti poudarjajo njegovo neznozo surovi nastop. Zaslužil si je svoj priimek "kinto" (kakor se zovejo po nesklani zbiljivosti slovece tifliške barabe). Lenin, sin šolskega nadzornika, odličnjak v gimnaziji in poznejši odvetnikski pripravnik, izrecno ni maral odurnega preklinjanja. Pod Stalinom so pričeli po njegovem osebnem vzgledu odkriti psovati mater vsi sedanji veljaki. Edina omejitev obstoja v tem, da si lahko dovolijo v njegovi navzočnosti te, izražati samo najbližji sodelavci (kakor vojni minister Vorosilov), dočim se morajo brzdati vsi ostali, dokler se samodržec ne odstrani. Leta 1924 je prestopil po dolgem obnavljanju k boljševikom njih ugledni nasprotnik, znani terorist Savinkov, ki je iz Poljske vodil obsežno protisovjetsko zaroto.

Na koncu dobe Kerenskega se je kot vojni minister potrudil zaježiti nevzdržno razkrajanje fronte in je znan pod imenom Ropšin tudi kot pisatelj. (Masaryk v "Rusiji in Evropi" kaže veliko zanimanja za njegove pravne pomisleke proti strahovladni, dočim ni obstajalo za Stalina nikoli njegovo vprašanje: Ali smem močiti?) Savinkov se je razočaral v svojem delovanju, bil je v Moskvi pogojno obsojen na smrt in interniran. Dzeržinski, znani vodja Glavne politične uprave, ga je na njegovo željo priporočil, da bi ga porabili za boj proti monarhistom in drugim sovjet-skim sovražnikom, a zaman. Stalin se je bal, da bo Savinkov zopet pobegnil ter je prestopil razgovor s psokvo: "Menda nas smatra za . . . ali kaj!" Obupani Savinkov se je na to vrgel skozi okno svojega

stanovanja v četrtem nadstropju . . . Osorni in oblaščni samodržec značaj ne trpi blagene ugovora. Značilna zanj še neka druga tragika smrt. Leta 1926 so nenadno zvali iz Ukrajine v Moskvo Frunzeja, Wranglovega govalca in priljubljenega vojskovodja. Izkazalo se je, da Frunzeja, Wranglovega govalca in priljubljenega vojskovodja je zvesto Stalina neprecenljivo uslužil. Hitro in odločno je z znanimi častniki nadomestil poveljniki ter prepričal sebojno vojno. Trocki je romal v turkestansko pregnanstvo. Hvaležni Stalin je zvesto vojskovodji poslal kot poslo-nagradno sodček čajnega slova in druga, na Ruskem redka živila.

(Dalje prih.)

"Amerikanski Slovenec" največji slovenski dnevnik v Ameriki. Naročajte ga!

Zapadna Slovana Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 7499 Washington St., Denver, Colo.
3. nadzornik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
2. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.
3. porotnica: Rose Grebene, 1126 E. 61st St., Cleveland, O.
4. porotnik: Edvard Tomšič, 313 E. Topeka Ave., Trinidad, Colo.
5. porotnik: Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavne tajnike, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa potrebna in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPIJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

URADNO NAZNANILO IZ GL. URADA ZAP. SLOV. ZVEZE.

Pri zadnji polletni seji, vršči se 22. julija t. l., je glavni upravni in nadzorni odbor sprejel sledečo resolucijo:

"Ker v smislu pravil člen 27, točka 2, se morajo člani mladinskega oddelka, kadar prestopijo v odrasli oddelki, podvreči zdravniški preiskavi, če se žele zavarovati tudi za bolniško podporo, in ker to povzroča veliko nezadovoljnosti in nepotrebnih stroškov, zato bodi sklenjeno, da se k omenjeni točki doda sledeče:

"Člani, ki prestopijo iz mladinskega v odrasli oddelki, se tudi lahko zavarujejo za \$1.00 dnevne bolniške podpore brez zdravniške preiskave, ako so priporočeni po društvenih uradnikih, da so njim poznani kot popolnoma zdravi."

Ako bo ta dodatek sprejet v smislu pravil člen 39, točka 4, se bo člen 27, točka 2 glasila sledeče:

"2. Vsak prosilec mora biti zdravniško preiskan, predno je sprejet v društvo in Zvezo. Izvzeti so le prosilci, ki pristopijo iz mladinskega oddelka, če se ne zavarujejo za več kot \$500.00 posmrtnine. Člani, ki prestopijo iz mladinskega v odrasli oddelki, se tudi lahko zavarujejo za \$1.00 dnevne bolniške podpore brez zdravniške preiskave, ako so priporočeni po društvenih uradnikih, da so njim poznani kot popolnoma zdravi. Pri preiskavi mora biti navzoč vsaj en član. V slučaju, da prosilec ne pove prave starosti in da se to pozneje dokaže, se ga sme črtati iz društva in Zveze, s čimer izgubi vse pravice. Prošnjo za sprejem ali zdravniško preiskovalni list mora predložiti društvu, h kateremu želi pristopiti v teku 30 dni od dneva, ko je bil zdravniško preiskan."

Anton Kochevar, gl. predsednik. Anthony Jeršin, gl. tajnik.

OFFICIAL NOTICE FROM THE SUPREME OFFICE OF THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION.

At the last semi-annual meeting, held by Supreme Board, on July 22, 1930, the following resolution was adopted:

"Whereas in accordance of the By-Laws Article 27, Section 2, members transferring from the Juvenile to the Adult Department, seeking sick benefits, must submit themselves to a medical examination, and whereas said provision is causing a great deal of dissatisfaction and unnecessary expense, therefore be it resolved that the said Section be and is hereby amended as follows:

"Members transferring from the Juvenile to the Adult Department may also insure for \$1.00 per day sick benefit without a medical examination, provided, however, that such members shall be certified by the lodge officers as being known to them to be in good health."

If this amendment will be adopted in accordance of the By-Laws, Article 39, Section 4, the Article 27, Section 2, shall read as follows:

"2. Every applicant except members transferring from the Juvenile to the Adult Department and who do not seek insurance for more than \$500.00 mortuary benefit shall be examined by the lodge physician before being admitted into membership of the lodge and the Association. Members transferring from the Juvenile to the Adult Department, may also insure for \$1.00 per day sick benefit without a medical examination, provided, however, that such members shall be certified by the lodge officers as being known to them to be in good health. At such examination there shall be present at least one member of the lodge. In the event that any applicant does not state his correct age, he shall be subject to expulsion from the lodge and the Association upon discovery and proof of such misrepresentation and shall by such expulsion lose all rights in the Association. Applications for admission shall be presented to the lodge into which admission is sought within 30 days from date of medical examination."

Anton Kochevar, Sup. Pres. Anthony Jeršin, Sup. Sec'y.

IZPOD PERESA GL. PRESEDNIKA

Pueblo, Colo. Ko sem se mudil v Denverju, Colo., ob času polletne seje, sem bil povabljen na sejo angleško poslujočega društva "Trail Blazers" št. 41 ZSZ, katere sem se udeležil z vsemi drugimi gl. uradniki, in mi ni žal, kakor tudi nobenemu drugemu gl. uradniku ne. Društvo "Trail Blazers" ima v resnici

oddelkih; to vam pokaže, kaj morejo člani napraviti, ako so delavni in se ne ustrašijo dela in potem, ko enkrat dobijo član, jim dajo zabavo in good time na sejah, zato so njihove seje obiskane skoraj zmiraj stoprocentno. Vsa čast gre v prvi vrsti ustanoviteljem s bratom Joe Shabal, predsedniku, Geo. J. Miroslavich, blagajniku, John Trontel, tajniku in še drugim članom, kateri pomagajo pri napredku društva.

Po seji "Trail Blazers" so nas presenetile članice društva Kraljica sv. Rož. Venca št. 7 ZSZ. in so nam tudi pokazale, kaj se more napraviti tudi v slovensko poslujočem društvu, ako je dovolj volje in zanimanja za društvo in Zvezo, s svojim "Drill Team", ko so člani ce vse lepo v beli obleki oblečene marčale po dvorani in spremile vsako uradnico na svoje mesto. Vsa čast vam gre! Le tako naprej in ne bo vam težko pridobiti novih članov.

Po končani seji so nam zapeli slovensko narodno himno "Hej Slovani", pri kateri pesmi smo pomagali še drugi pričuči; res krassen obred. Nato so nas pozdravili še naši člani mladinskega oddelka, kateri so ustanovili prvo mladinsko društvo pod imenom "United Comrades" št. 1 ZSZ. Eden za drugim so nas pozdravljali, tako, da se mi je bilo storilo, ko sem videl, kaj se vse lahko naredi, ako je dovolj volje in korajžje. Vsa čast sbratu Geo. J. Miroslavich in drugim, kateri mu pomagajo. Potem so nam priredili še par zanimivih in šaljivih prizorov na odru, tako da nam bo ostalo v spominu celo naše življenje.

Sedaj se vam vsem iz celega srca zahvalim za tako lep in prijeten večer, katerega sem imel tisti čas. Le tako naprej in z lahkoto bote pridobivali nove člane za vaša društva in ZSZ.

H koncu vas vse najpriskr- nejše pozdravljam in ostajam vaš za večje in popolnejše Zapadno Slov. Zvezo.

Anton Kochevar, gl. preds.

Dopisi lokalnih društev

PRVI SKUPNI PIKNIK Z.S.Z.

DNE 31. AVGUSTA

Colorado Springs, Colo.

Odbor tega izleta (piknika) uljudno vabi vse sbrate in sestre ZSZ. in vse prijatelje in prijateljice, da bi se udeležili tega piknika vsi v velikem številu. Da bi se na pikniku prav dobro imeli in da bi se bolj skupaj spoznali. Odbor se veliko zanima in se pripravlja, da bo vsakdo prav prijateljsko sprejet in postrežen. Za prazne želodce in suha grla se bo preskrbelo tako, da tisti, ki ne bo s seboj prinesel, vseeno ne bo stradal in od žeje umiral. Imeli bomo pečena jagnjeta. Za ježo gasiti pa tudi ne bo manjkalo. Pa tudi druge zabave bo za vse dovolj. Glavni predsednik A. Kochevar bo preskrbel dobre govornike in sbrat J. Shebal sportno zabavo. Tako da bo vsak zadovoljen.

Dragi Coloradčani in drugi! Veliko vas je, ki se niste videli Colorado Springs in ne veste, kakšno je naše majhno mesto. Kakšne zanimive kraje da imamo tukaj. Na primer: najvišji hrib Pikes Peak, potem postojnsko jamo, Cave of Wene, sedem foul, rože z vrta več zavodov, jednote imajo tukaj svoje dome in več zanimivih krajev, katerih morda še nikoli niste videli. Sedaj imate jako lepo priliko, da v vse vam bomo z veseljem pokazali. Ako sami nimate kare, bomo mi dobili in vas odpeljali ter vam pokazali zanimive kraje. V nedeljo, dne 31. avgusta bo piknik, drugi dan, v

pondeljek, je pa praznik, delavski dan. Vsak je naprošen, da bi se udeležil tega prvega skupnega piknika, ne le člani ZSZ, ampak tudi drugi. Vsem prijazno kličemo: Dobrodošli in Welcome. Kdor bo hotel pri nas ostati čez noč, mu ne bo treba iskati nikakega prenočišča, ker bomo vse sami preskrbeli. Odbor vas pričuje, da pridete v velikem številu. Colorado Springs je oddaljen od Denverja približno kakih 75 milj, Puebloa 45 milj, Canon City 55 milj, Salida, Rockvale tudi ni tako daleč. Od Leadville je kakih 135 milj. Vsa pota so lepa in zraven tega pomislite, je še dva dni praznik. Pridimo skupaj za eden ali dva dni in se bomo dobro imeli. — Piknik bo na prostoru 6 milj North od Colorado Springs. Za one, ki pridete iz Leadville in od juga (South), peljite se kar naravnost po Highway skozi mesto proti Denverju. Kake 4 milje od mesta boste zagledali napis: "Piknik ZSZ." Tam obrnete proti zapadu (West) in je 2 milji za Denver. Ko pridete 70 milj, boste prišli pod most Santa Fe železnice in od tam je še kakih 5 ali 6 blokov in boste videli napis. Piknik bo blizu Modern Woodmen Home.

Vas bratsko pozdravljamo in pričakujemo dne 31. avgusta.

Odbor (M. Kapsh, preds.)

IZ URADA DRUŠTVA "NAPREDNI SLOVENCI" ŠT. 9, Z. S. Z.

Canon City, Colo.

Tem potom se vabi vse cenjeno članstvo društva Napredni Slovenci št. 9, da se prihodnje seje, katera se bo vršila v nedeljo dne 17. avgusta, kar največ mogoče vsi člani udeležijo.

Večina vam je že znano, da se bo vršil piknik ali izlet vseh Coloradskih društev spadajočih pod odkrilje ZSZ. v Colorado Springs dne 31. avgusta. Ker je tozadevni odbor že na prejšnji seji, meseca julija raztolmačil in poročal članstvu, kako se bo izlet (piknik) vršil, je torej nepotrebno še enkrat to razpravljati na tem mestu. Moja želja je, da vsaki, se želi udeležiti tega izleta, na prihodnji seji to meni naznani, da bomo vedeli, koliko ljudi se bo udeležilo tega piknika iz Canon City, Colo. Poročati namreč moram na tozadevni odbor, v Colorado Springs, koliko udeležencev bo iz Canon City, da bo omenjeni odbor lahko vedel, koliko bo udeležencev omenjenega piknika.

Zelim torej, da se prigrasite v kolikor mogoče velikem številu, da bo naša naselbina in naše društvo častno zastopano gori omenjeni dan. Prigrasite se z vašimi prijatelji skupaj, da nas bo več ker bomo imeli vsi dovolj prostora. Sbratski pozdrav.

Joseph Skrabec, taj.

IZ URADA DRUŠTVA SV. CIRILA & METODA ŠT. 33, Z. S. Z.

Chicago, Ill.

Uradno naznanjam da se vrši redna mesečna seja v sredo 13. avgusta, 1930. v navadnem prostoru, točno ob 8. uri zvečer.

Člani in članice se vljudo vabite, da se te seje polnoštevilno udeležite, imamo za rešiti več važnih točk, med temi je, priporočilo ozir. sklep glavnega upravnega in nadzornega odbora. Razvidno je, iz raznih slučajev, da nekateri člani, ne zasledujejo tedenskega Glasila Zveze. Toraj pridite na sejo, z vašo navzočnostjo, nasvetom it. lahko pripomorete do bolj- ših sklepov, društvu in Zvezi.

Opozarjam člane, kateri dolgočujejo na mesečnem assemtu, rednem ali izvenrednem, da istega poravnate. Nekateri člani se preselijo brez da bi tajnika obvestili, v bodoče Vas prosim, kader se preselite,

istočasno sporočite tajniku in to velja za vse slučaje, s tem se boste izognili vseh neprijetnih slučajev, kateri se večkrat pripetijo članom, kateri neupostevajo pravil in nasvetov društvenega ali Zveznega odbora, upam da boste prihodnje bolj previdni in točni. Še enkrat Vas vljudo vabim na sejo. Z bratskim pozdravom

Frank Primožich, tajnik.

Our Young ZSZ.

CHICAGO YOUNGSTERS, BRANCH No. 2 Z.S.Z.

Chicago, Ill.

Just a few lines to let you know how happy we are. I had a swell time out in Niles, Ohio, for I was for a vacation. I wonder how you had it at the meeting, did you have any jokes like we always do?

Now, go ahead and do the work so we may beat every Youngster of ZSZ, especially the Youngster of United Comrades, for our time will soon be out, and we will have to give away a 5 Dollar Gold Piece, but I think we will hardly get any money, if we don't work. — I am trying to do my very best. Now, let every member of Chicago Youngsters just be thinking for Men and try to do a little work. Let us all together put our shoulder to the wheel and push things over the top, then I am sure we will make success.

Let's get as much money as possible, so we will let the treasury have it, otherwise we will never get up to the United Comrades.

Sincerely and fraternally yours,

Frances Primožich, Sec'y.

(Miss Primožich: — Sorry that your article had to be so cruelly operated, for the Postal Law of U. S. does not allow publishing any news about raffling and selling chances. Be careful next time. — Editor.)

TRAIL BLAZERS LODGE NO. 41, W. S. A.

Denver, Colo.

Death has invaded the ranks of the Trail Blazers Lodge for the first time.

It has pleased Almighty God in His infinite wisdom to call from our midst our beloved brother and President of Board of Trustees, William S. Lesser.

In sadness we pause to write on the life and character of our departed friend. He was born on April 26th, 1912 and died on August 7th, 1930. Last June he graduated from North Denver High School where he was prominent and distinguished himself in school athletics. This coming fall he had planned to enter the Colorado University.

"Bill", as we loved to call him, was a character member of our lodge holding his responsible office from the first day and was constantly on his toes to assist in our work, never failing to contribute his bit for our success. His pleasant smile and kind words were ever present among friends — enemies he had none.

He was clean in living, clean in thought, ever anxious to aid those in need and I always found him to be a square-shooter, ever friendly and courteous to all with whom he came in contact.

"Bill" was ever devoted to his dear ones, his school studies, lodge affairs and every thing in which he was interested. To have reared such a splendid son, his mother must have been a noble and wonderful woman thruout his 18 years of life.

We truly have lost a real fine member and, with his many friends, will miss him, his kindly ways, his genial,

happy disposition and his pleasing personality. He will live forever in the memories of those who knew him.

I plainly recall when brother Lesser discussed with me our ceremonies, in which he so generously took an active part every time, how he remarked and hoped that we would not need to use the Memorial Exercises and Grave Ceremony for any of our members for years and years, although he knew it to be a fact that sometime one of us must pass on. Little did he know that he would be the first one.

Such sad event should remind those of us who are living in good health that we should preserve our protection by regular payment of assessments, show our loyalty by active, constructive and faithful work for the Association, and above all invite those who are not members to joins and partake of our love and protection.

Bro. Lesser was a living example of just such a loyal member and his love for the Trail Blazers Lodge and the ZSZ never wavered, he always took time to assist in the work and at all of our affairs. May his reward be eternal.

We extend our most sincere and heartfelt sympathy to Mrs. Mary Lesser, the mother, and sisters Mrs. Mary Kvas and Amelia; brothers Louis F. and Anton in this their sad bereavement.

With tearful eyes, and a prayer on our lips, we shall record our first loss, thru death, and say to "Bill": — "Your past association with us has been pleasant and the memory of you shall be an inspiration to us to carry on our good work. Dear friend and brother, farewell and may you rest in peace."

Geo. J. Miroslavich.

TOWN TOPICS

by the Lightning Bug

Here again, with some of the latest news that I possibly could gather although the Trail Blazers camp is pretty quiet as everyone seems to be on their vacation.

George Miroslavich is quite a sprinter, at least he showed it when the neighbors canine came after him; luckily however, it's master came to his rescue or George would have been on the casualty list or probably the tailor would have had a job.

Oh, oh, listen to this. Steve Malensek and John Peketz, Jr. have entered in business together. They are specializing in floor scrubbing. Their first job was on the hall floor and the writer does not hesitate to give them the highest recommendation.

At the last meeting Joseph Tekavec and John Vidič presented a short sketch and due to the lateness of the hour at which they appeared on the program many of the members didn't get to see them. They are requesting them to appear again at their earliest convenience so how about it boys?

Joseph Dometrovich wants to trade his one-time car for a good inner tube for his new car, so anyone who wants a bargain or to take a chance here is your party.

The writer heard that the Trail Blazers minstrel show will be held sometime in the month of October. This show

promises to be one of the biggest attractions ever held in this part. George Miroslavich the director-in-chief will most likely call all the minstrels in a very short time and probably the writer will have more news later.

Vincent Stonich received a nick-name from his wife, hereafter he will be known as "Winky", if you hear a gent by that name you'll know who it is.

The Trail Blazers had quite a representation at the opening night baseball game. Shaball, Miroslavich, Lunka, "Scotty" and a lot of others. Frank Grande was seen in the crowd, maybe he sneaked in or got in by a pass as he seems to be on good terms with the owner.

Cecil and Sally sold a ring to Anton Lunka and the writer got his commission for bringing in a customer, so from now on I'm a salesman for the Cecil & Sally corporation.

George Miroslavich and Joseph Shaball will be on their way to Pueblo, Sunday, to organize a juvenile branch. Every lodge in the jurisdiction should have a juvenile lodge, so officers give this your kind consideration as this is very important for the younger generation. Start Now.

As the writer was writing these few jokes a very sad report came to me. William Lesser a very active member of the Trail Blazers and a Charter Member passed away on Thursday, August 7, 1930, at 6 o'clock in the afternoon. This will most likely be a Great shock to all who knew him but it's true never-the-less. This is only a temporary writing about him and after the members finish their immediate duties the writer promises to give you his whole life story. Don't forget him in your prayers. Requiescat in pace.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

POZOR!

Najuspešnejše zdravila na svetu izdeluje jazy. ALPEN TINKTURA zoper izpadanju in za rast las od katere preneha lasje odpadati in v kratkem času krasno izrastejo ako so še korenine na glavi. PRUSLEN TINKTURA zoper sivce lasje od katere vam postanejo lasje v par dneh popolnoma narumni kakor v mladosti. FLUID zoper REUMATIZEM in trganje potest odzdravi to bolezen najdalje v 8mih dneh. ELZA žauha ozdravi vsako rano, opekline, bule in turo v najkrajšem času. Najuspešnejše zdravilo zoper mozolce, lisaje, solnčate pike, srbečo kožo in pruhute na glavi. Uspešno zdravi zoper kurje oči, bradavice, potne nože in debelo kožo na nogah. Imate še dosti drugih domačih zdravil, kateri bi rabili moja zdravila brez uspeha mu dvojno povrnem denar. Pišite po brezplačni cenik. Moja zdravila za Ameriko so v Washingtonu registrirane in za Canado so registrirane v Ottawa, Ont., Canada.

JAKOB WAHČIČ,

1436 E. 95th St., Cleveland, Ohio.

Tel. v uradu: Cicero 510.

Rezidenca: Cicero 4484.

DR. FRANK PAULICH

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Urad:

2123-25 South 52nd Ave.,

CICERO, ILL.

(Poleg Elevatorja.)

Uradne ure: Od 9 do 12 dopol.
1 do 5 pop. in 6-30 do 9 ure zvečer.
—Ob sredah od 9 do 12 dopoldne.
(47)

ČEMU

bi se mučili doma s perilom, ko vam operemo mi po nizki ceni. Mi pridemo po vaše perilo na dom in ga vam zopet pripeljemo na dom pokličite nas na telefon!

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRAN GRILL, predsednik

1729 W. 21st Street,

Chicago, Ill.

Tel. Canal 7172-7173

Gospodin Franjo

ROMAN.

Spisal Podlimbarski.

Jovica je ostrmel, spoznavši dečka. Uprl je vanj melanholične oči, vesel tolike vdanosti. Hvaležni učenec se je hotel skloniti, da bi poljubil pobratimu roko, toda ni mogel: zagrabila ga je tisti hip koščena roka za vivček las nad tilnikom ter ga vlekla proč od jetnika. In kričala je ženska kačjega obraza: "Ti prasec bosenski, ti strigalec ušes, ti — ti — ovčji tat — ali ne veš, da se brez visjega dovoljenja ne sme govoriti z jetniki? A?" Potresla ga je tako, da je odletel v kot. Vazko bi se bil razburil ob hudi babi, a umel se je potuhnuti, kakor se prihuli človek, ki je živel v dolgi sužnosti, vpricho nasilstva, ki mu ni kos. Vedel je, da bi mu upornost škodovala in bi potem več ne mogel videti pobratima: zato je tiho pretrpel lasanje in psovke.

Ženska je vrgla zakrpene opanke v kot, iz drugega kota je prinesla raztrgane, jih prešela, povezala ter oddala Vazku.

Tedaj je vstopil ječar s šopom ključev. To je bil star vojak graničarskega rodu, visok in močan kakor Jovica, kateremu je bil podoben tudi po močni bradi, le da je bila ječarjeva brada osivela in pristržena a, torej krajša. Pisal se je za Megliča. Dočim se je na obrazu njegove žene neprestano kremenila zloba, ki je govorila: Gorje ti, ako prideš pod naše ključke! — je sijala z njegovega skoraj častitljivega obraza neka dobrodušnost, katere ni bilo mogoče spraviti v sklad z njegovim sirovim poslom. Neprestano je sedela neka dobrovoljnost na njegovih ozkih ustnicah in v njegovih živahnih očeh; z izrazom smehljaja je vklebil jetnika, češ: Ne boj se, malo pokore ti ne bo škodovalo! Prav tako ga je izročil vojaškemu oddelku, da ga odvede na morišče, kakor bi hotel pred otroki poudariti: Glejte, tako se zgodi, ako človek noče slušati. Smehljaj se je, kadar je razklepal jetnika, izpuščenega na svobodo, smehljaj se je, kadar je sprejemal od šumarja Milana Nikolića podarjeno divjačino ali pa bosensko slivovico. Še pod Radeckim je služil v Lombardiji, ostal je v Italiji do konca našega gospostva na Beneškem, potem je služil v Dalmaciji do okupacije; takrat so ga petdesetletnika preskrbeli v Tuzli s težavno ječarsko službo, ki jo je opravljal s pomočjo dveh ključarjev. Italijanske in dalmatinske solnce je ožgalo njegov obraz: ves je bil otemnel, kolikor se ga je videlo iz brade. Mimo šumarja ni spoštoval nobenega pravoslavnega Bošnjaka, vse je kregal smejočega se obraza s tistimi psovki kakor njegova žena, samo Milan Nikolić se mu je zdel vdan in zanesljiv, ker ga je oblast spoznala za vrednega, da nosi puško in spredaj na prepasanem jermenu svetlega cesarskega orla. Šumarji je vse zaupal, in mu dovolil, da je smel govoriti z nekaterimi jetniki. Pa še enega Bošnjaka je Meglič uvaževal — opankarja Grgića, to pa zato, ker je bil Grgić katolik in je kakor žid Samojlo poznal šege širokega sveta: vsak mesec je pri obračunu popustil nekaj odstotkov, kar je zdržalo v ječarjev žep. Ko je prvič zagledal Vazka na svoji kuhinji in spoznal Grgićevega vajuca, se mu je nasmešnil; ko pa je zvedel, da je bil deček v Piliću Miloševićev učenec, je postal oprezen in je pritril svoji ženi, ker mu ni dovolila govoriti z jetnikom.

Jovica je sedel že šesti mesec v preiskoval-

nem zaporu. Njegovo mirno možato vedenje je zbuvalo spoštovanje pri vseh prebivalcih kaznilnice, s katerimi je mogel občevati. Svojih prevratnih nazorov tudi pred kaznjenci ni tajil; zaradi njih bi ga bila gotovo doletela kdaj občutna kazen, ko bi se ne bil priklupil ječarju, kateremu ga je Milan Nikolić precej skrajša priporočil kot sila učenega človeka. Na takšno priporočilo je oni uglednega jetnika porabil za učitelja pri svojih dečkih, ki bi jih bil moral drugače poslati čez mejo, ker v Tuzli ni bilo pripravnih šol. Pri poučevanju so Jovici kaj hitro tekli dnevi, tedni, meseci. Za svoj trud je užival neke udobnosti: na tlačanska dela mu ni trebalo hoditi, smel se je izprehajati po dvorišču, govoriti z jetniki in šumarjem, smel je pušiti duhan, ki ga je z njim zalagal prijatelj Nikolić, pri ječarju je dobival črno kavo, celo sam jo je kuhail. Skromni, v vsaki bedi utrjeni in za samostansko ozidje namenjeni Jovica bi v zaporu mimo svobode ničesar ne bil pogrešal tako hudo kakor nedostatek duhana in črne kave.

Kaludjer se je nekoč pohvalil, kako je v njegovem taboru vse znano, kar se godi v deželi. Znatna oseba in gonilna moč v tem taboru je bil Nikolić. Opremljen z dvoglavim orlom, je imel odprt dostop v orožniške stražarne, k financarjem, v ječe, v predsobe bosenskih pisarn. Kamorkoli je prišel, povsod se je umel priljubiti z divjačino, ki jo je smel streljati, kolikor je hotel, in jo je nosil v dar ljudem, od katerih je hotel kaj zvedeti. Pri švabskih ljudeh je marsikaj slišal, še več pa je zvedel pri domačinih, posebno pri inteligentnejših, ki so imeli rodbinske ali trgovske zveze v pobujenih okrajih, dalje od agitatorjev, katerim je pripadel sam. Po šumarju je bil Jovica natanko poučen o vstaškem gibanju na zapadu in jugu zasadenih dežel in čim bolj je ono rastlo, tem bolj je hrepenel po svobodi. Za občutke in strasti navadnih ljudi je bila njegova silna duša obdana z neprodornim zidom, a čut za neodvisnost, pravico in osvetlo je vedno živel v njej in vedno mu je mogel kdo še priliti, kar je premišljeno delal Nikolić s tem, da je prinašal vesti o novi vstaji. Mnogokrat sta stala na hodniku za stebrom in se nemoteno razgovarjala.

Vazko je bil zadovoljen, da biva v bližini svojega pobratima, ki od zmajev in kač ne trpi kdove kakšnih muk, da vsak teden večkrat vidi njegove kodre in njegov hrbet. Včasih se mu je tako močno zahotelo, zagledati se v prijateljevo obličje, da je, čakač v ječarjevi kuhinji, glasno zakašljal, na kar se je Jovica okrenil in sta se videla z obraza v obraz.

Nekoč je ječarka z metlo švigala po izbi, kjer je poučeval Jovica ječar v kuhinji zbiral in prešteval opanke, Vazko je čakal. Ta je sicer zakašljal, toda pobratim ga ni slišal; razlagal je takrat svojim učencem z veliko verno pomen pregovora, ki pravi: Jezik laže, srce istino kaže.

Ker mladi opankar pobratimu svoje navzočnosti ni mogel posvedočiti s kašljem, je smelo stopil med duri, učeno dvignil obrvi ter zaklical ječarjevim otrokom: "Govorite vedno samo resnico, vselej recite bobu bob in popu pop!" Seveda je dosegel svoj namen, ker Jovica se je okrenil in pogledal na svojega součitelja, toda tudi ječarka se je zbudila:

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Delavec bo povsod — spodaj.

Organizacija delavstva ni lahka stvar. Brez organizacije je delavec izgubljen že naprej, v rožah pa niti pri kaki organizaciji ni, ker je zopet organizacija lahko taka ali taka.

To je jasno razvidno iz neke kontroverze, ki je nastala radi pošiljanja nekaj lesa iz Rusije. Tarif prepoveduje uvoz vsakega produkta kaznilniškega dela. Ali so kaznjenci ta les sekali, je težko dognati, ampak zastopniki ameriškanih lesnih producentov iz juga so nekaj izvovali in izsledili iz sovjetskih časopisov, kjer je nekaj, da bi bili gozdni delavci v sovjetski Rusiji neka-ko prisiljeni delati skoroda zastonj, kar je pač kazensko in suženjsko. Kdor se namreč protivi temu sistemu, se smatra za političnega sovražnika Sovjetske Rusije.

Stvar ni ravno nemogoča. Govorijo v Rusiji, da delavec vlada, ampak to je le za vro-

naivne ljudi, ki ne vidijo ali ne smejo videti, kaj se godi za kulisami. Tisti, ki sedijo v Rusiji pri vladni mizi, kamor so se vrnili sami, bodo gledali, da na to mizo dosti pride, kako da pride, to jim je deveta briga, in se ne bodo zmenili, če pride po hudih delavskih žaljih. S "političnim" nasprotstvom se v Rusiji danes lahko vse opravi in vse zakrije. Ruski delavci v gozdovih se bodo res težko smeli oglašati, ako je tam pri delu pravi kaznjski sistem.

Kaj takega ni neverjetno. Ruski delavec bo spodaj.

Zopet pa je več ko čudno, da bijejo na to struno pri ruskih delavcih zastopniki lesnih obrti v Ameriki, in sicer na jugu. Tam je namreč, kakor je dognala federacija ameriškanskega delavstva, vsako unijsko, toraj organizirano gibanje med delavci v gozdovih silno zatirano in docela nemogoče. Neorganiziran de-

lavac je tudi le nekaj kaznjene- nec, in v Ameriki pri tem ni izjem.

Stvar izgleda, kakor bi se hotelo iz ameriškanske strani ščititi ruskega delavca, a od strani, ki enako tlači ameriškanskega delavca, in je tudi ta spodaj.

Ampak tudi organizacija ne sme postati golo politično ali razredno torišče kake struje.

Aretiran.

Pravijo, da enkrat ni nobenkrat, ampak slučaj je le. Vest se glasi:

"Duhovnik aretiran, ker je govoril o brezposelnosti. Atlanta, Ga. — Policija je aretirala Rev. J. A. Callana zaradi javnih govorov, ki niso bili vseč atlantskim meščanom. Callan je v svojih govorih razpravljal o akutni brezposelnostni situaciji v deželi. Obtožen je bil kaljenja javnega miru, a sodnik je obtožbo razveljavil in ga spustil na prosto."

Neki lajnar iz Puebla ne loči prav nič, ko lajna, da je cerkev gola podrepanica kapitalizma. Zato bi bilo vse eno, kateri cerkvi pripada ta duhovnik.

Nekaj bi bilo na tej vesti tudi na tem, da je sledila aretacija, dasi so aretiranca potem izpustili. Za neke "liderje" je aretacija vrlo kočljiva stvar, in hudo se širokoustijo, kjer ni nobene nevarnosti, pri nevarnosti pa so zelo previdni.

Povsod, kjer so bile po ulicah postavljene barikade, so se zvrnili poslušalci tistih, ki so na barikade klicali, klicali sami pa so ostajali vedno v zaledju.

Sem in tja.

Poljedelski komisar Y. A. Yakovlev je bil poln same hvale sem. Sem je ta hvale letela na zadnjem kongresu komunistične stranke v Moskvi na baje naravnost sijajne izglede kolektivističnih farm v Rusiji, ki obsegajo že 90 milijonov akrov. Prav, prav, če je res tako, dasi je čisto naravno, da komisar za poljedelstvo ne bo opozarjal na kake težkoče, ker bi se s tem sam udaril.

Rekel je, da bodo te kolektivistične farme dale do polovice več od resničnih potreb. Delo se je baje povišalo za 33 odstotkov proti prejšnjemu obdelovanju, in pri tem uporaba traktorjev pri delu niti ni upoštevana. Dalje je ugotovil, da se uporablja do 70,000 traktorjev na teh ruskih farmah, kar vsekako pomeni veliko več, kakor če bi se to število uporabljalo v Ameriki, ker v Rusiji je uporaba kolektivna, v Ameriki pa le zasebna.

Vse polno solnce je bilo to-

raj sem.

Tja, namreč za Ameriko, pa je bilo dosti sence. Vsaj Yakovlev je rekel, da je na ameriškanih farmah naravnost brezupno. Dobesedno je izjavil: "Amerika se nahaja v hudi krizi, ne le v industriji, temveč tudi v poljedelstvu. Stanje ameriškanskega farmarja je zelo težavno. Davki na farme so se povišali za dva in polkrat, dolгови farmarjev so prav pravično narastli, dve petini farm nima dosti zemlje in morajo jemati v najem od velikih posestnikov. Ameriška slovi radi obilnih strojev, ampak v čegavih rokah so ti stroji? Četiri petinke ameriškanih farm je brez traktorjev."

Ali ne bo morda vsaj malo preveč in prezgodnje hvale sem, za svoj liščji rep, in malo preveč sence za te — Amerikance?

Sosedje.

Menil sem, da bi se radi sosedov lahko vzbudila neka zelena zavist. Ni nevarnosti. Pri sosedih, v Pueblu namreč, je vse za nič, in ta roba ni za nobeno zavist.

"... da noče nač Pueblo Liti prav nič cerkvenjaški, čeprav hodi tri četrtine ljudi v cerkev k maši, spovedi in obhajilu, da ni čisto nič napreden, čeprav je vsaj ena četrtina ljudi, ki ne hodijo ne k maši, ne k spovedi, ne k obhajilu. Nič tu, nič tam. Vse nič? An got, človek bi lahko tako sodil, ampak vsaj eden je pri sosedih, ki misli, da štrli nad vse pueblske dimnike — Kritika. Hači."

Nesreča.

Dvema motociklistoma je v Cerknici v bližini Starega trga na hudem klanecu odpovedala zavora in sta se precej poško-

Kupite si farmo v Wisconsinu. Rodovitna zemlja, zdravo podnebje. Na prodaj imamo farme 40-47-80-120 in 160 akrov obdelane farme. Cene so sedaj zelo nizke. Kupi se z lahkim pogojem.

RIGHT REALTY CO.

Ermens & Ocvirk

502 National Avenue,

Milwaukee, Wis.

ODHOD PARNIKOV

Rojakom, ki so v bližnji dočnosti namenjeni v stari kraj, se nudijo sledeči parniki:

1. avg. — Ile de France na Havre (Skupno potovanje po osebnim vstopom Mr. Aug. Kollandra.)

16. avg. — Saturnia na Trst.

20. " — Leviathan na Cherbourg.

21. " — Bremen na Bremen.

22. " — Olympic na Cherbourg.

27. " — Ile de France na Havre.

28. " — New York na Hamburg.

29. " — Berengaria na Cherbourg.

29. " — Majestic na Cherbourg.

30. " — Europa na Bremen.

1. sept. — Paris na Havre.

2. " — Vulcania na Trst.

2. " — Leviathan na Cherbourg.

3. " — Mauretania na Cherbourg.

6. " — Leviathan na Cherbourg.

6. " — Bremen na Bremen.

10. " — Aquitania na Cherbourg.

11. " — Hamburg na Hamburg.

12. " — Ile de France na Havre.

(Skupno potovanje)

17. " — Europa na Bremen.

17. " — Olympic na Cherbourg.

17. " — Berengaria na Cherbourg.

19. " — Majestic na Cherbourg.

19. " — Paris na Havre.

20. " — Cleveland na Hamburg.

24. " — Saturnia na Trst.

24. " — Bremen na Bremen.

3. okt. — Ile de France na Havre.

4. " — Europa na Bremen.

8. " — Vulcania na Trst.

Za cene kart in druga jasnila se obrnite na spodnj naslov.

Potniki, ki niso posebno "denarju", naj nam pišejo po spis: "Kako se najceneje potuje v stari kraj".

Vse pošiljke naslovite

LEO ZAKRAJŠEK

— of —

MIDTOWN BANK OF NEW YORK

630—9th Ave., New York, N.Y.

DR. J. E. URSICH

— Zdravnik in kirurg —

2000 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1 — 3 popoldne in 7 — 8 zvečer.

Uradni telefon: Canal 4918.

Rezidenčni telefon: La Grange 3966.

PO DNEVI NA RAZPOLAGLO CELI DAN V

URADU.

VS AKDO

SE LAHKO OBRNE VSAK ČAS NA NAS
V SLEDEČIH ZADEVAH:

1. Ako rabite kakoršnihkoli tiskovin.
2. Kadar si želite nabaviti kako slovensko knjigo.
3. Kadar rabite kake notarske ali druge legalne listine.
4. Ako rabite pomoči pri nabavi potnega lista za v stari kraj.
5. Potom nas si lahko preskrbite vozni listek (šifkarto) za katerokoli linijo za v stari kraj.
6. V našem uradu lahko vsak čas plačate račune za plin, elektriko in vodo.
7. Imamo zastopstvo od American Express Co. in izdajamo njene Money ordre in čeke.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

SLOVENCEM V CHICAGI IN OKOLICI

SE NAZNANJA

Otvoritev novega slov. podjetja

PRALNICE

Pilsen Laundry

NA 1158 WEST 18TH ST., CHICAGO, ILL.

Priporočamo se vsem cenjenim Slovenkam v Chicagi in okolici.

DELO PRVOVRSTNO!

POSTREŽBA TOČNA IN ZANESLJIVA!

Ako želite pridemo po perilo domov in vam ga tudi pripeljemo nazaj.

20% ako sami prinesete in pridete sami iskat.

IZVRŠUJEMO:

MOKRO, SUHO in "FLAT WORK"

KADAR RABITE, POKLIČITE TELEFON: CANAL 3500

DELO GARANTIRANO

FRANK HORVATH, preds. JOHN STARC, podpreds. JOHN STAYER, blag.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva! — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.